

ZALICZKA I ZADATEK

CO I KIEDY BARDZIEJ SIĘ OPŁACA

Często, kiedy zlecamy wykonanie jakiejś usługi lub zamierzamy coś kupić, zostawiamy pewną kwotę jako zaliczkę. Czasami warto jednak zaznaczyć w umowie, że suma, jaką zostawiamy u usługodawcy jest zadatkiem a nie zaliczką. Wynika to z tego, że zaliczkę wpłacamy na poczet przyszłych wydatków, a zadatek jest zabezpieczeniem na wypadek odstąpienia od umowy którejś ze stron. Dokładniej wyjaśnia to tabela.

	ZADATEK	ZALICZKA
Czym się różnią.	Jest to kara umowna. Wręczona przy zawarciu umowy suma pieniędzy pełni funkcję zabezpieczenia interesów strony, której bardziej zależy na wykonaniu umowy.	Jest to kwota pieniędzy wypłacana na poczet ceny późniejszych transakcji, np. wykonanie remontu.
Jaką mogą mieć formę.	Może to być kwota pieniędzy lub rzecz.	Wyłącznie pieniądze.
Kiedy umowa zostaje prawidłowo wykonana.	Zostaje zaliczony na poczet ceny.	Zostaje wliczona w cenę.
Kiedy umowa zostaje rozwiązana z winy konsumenta.	Przepada na rzecz usługodawcy/sprzedawcy.	Usługodawca/sprzedawca powinien zwrócić zaliczkę, ale może od niej odliczyć poniesione już koszty.
Kiedy umowa zostaje rozwiązana z winy usługodawcy/sprzedawcy.	Konsument może żądać zwrotu podwójnej wysokości zadatku.	Usługodawca/sprzedawca musi zwrócić zaliczkę.
Kiedy umowa zostaje rozwiązana za zgodą obu stron lub z powodu okoliczności niezależnych od żadnej ze stron.	Powinien być zwrócony bez obowiązku płacenia podwójnej kwoty.	Usługodawca/sprzedawca musi zwrócić zaliczkę, ale może od niej odliczyć poniesione już koszty.
Czego jeszcze możemy się domagać w przypadku nie wywiązania się z umowy którejś ze stron.	Ponieważ zadatek jest już karą za odstąpienie od umowy, nie możemy żądać nic ponad jego wartość.	Jeśli poniesiemy szkody związane z odstąpieniem drugiej strony od umowy, możemy wystąpić na drogę sądową i żądać odszkodowania.

Jeśli nie chcemy płacić zadatku, ale wolimy zabezpieczyć się przed ewentualnym odstąpieniem jednej ze stron od umowy, możemy określić szczegółowo sankcje w przypadku nie wywiązania się lub zerwania umowy. Może to być, np. obowiązek zapłacenia oznaczonej sumy, czyli odstępnego.

Podpisując umowę, należy przeczytać czy suma, jaką płacimy usługodawcy lub sprzedawcy przed wykonaniem usługi jest zaliczką czy zadatkiem. Jak widać jest to istotna różnica, a w przypadku sporu ciężko będzie nam udowodnić, że, pisząc „zaliczka”, mieliśmy na myśli zadatek.

Główny Specjalista Ds. Ochrony Praw i Konsumentów
Izabella Leśniewska- Drwięga